

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И КРАЉЕВИНЕ ДАНСКЕ О ПОДСТИЦАЊУ И УЗАЈАМНОЈ ЗАШТИТИ УЛАГАЊА

Члан 1.

Потврђује се Споразум између Републике Србије и Краљевине Данске о подстицању и узајамној заштити улагања, сачињен 15. маја 2009. године у Копенхагену, у оригиналу на српском, данском и енглеском језику.

Члан 2.

Текст Споразума између Републике Србије и Краљевине Данске о подстицању и узајамној заштити улагања у оригиналу на српском језику гласи:

СПОРАЗУМ

**између Републике Србије и Краљевине Данске о подстицању и
узајамној заштити улагања**

Преамбула

Република Србија и Краљевина Данска (у даљем тексту: Стране уговорнице),

У намери да створе повољне услове за улагања у две државе и да интензивирају сарадњу између привредних друштава две земље са посебним освртом на подстицање ефикасног коришћења природних ресурса,

Уверене да ће правичан и равноправан третман улагања на реципрочној основи служити у том циљу,

Споразумеле су се о следећем:

Члан 1.

Дефиниције

У смислу овог споразума,

1. Израз „улагање” означава сваку врсту средстава коју улагач једне Стране уговорнице улаже на територији друге Стране уговорнице, у складу са њеним законима и прописима и обухвата посебно, мада не и искључиво следеће облике имовине:

(а) опипљиву и неопипљиву, покретну и непокретну имовину, као и друга права, као што су закуп, хипотека, залога, јемство, плодуживање, гаранције и друга слична својинска права;

(б) уделе, акције, обвезнице, као и друге облике учешћа у компанији, обвезнице и потраживања;

(в) реинвестиране приходе, новчана и чинидбена потраживања у складу са уговором која имају економску вредност;

(г) права индустријске и интелектуалне својине, укључујући ауторска права, патенте, трговинско име, технологију, трговачке знаке, *goodwill*, *know how* и друга слична права;

(д) концесије и друга права стечене у складу са законима или по уговору, укључујући концесије за истраживање, вађење и коришћење природних богатстава.

2. Промена облика у коме су средства уложена неће утицати на њихов карактер као улагања.

3. Израз „приходи” означава новчане износе које доноси улагање и обухвата, посебно, али не и искључиво, профит, камату, капиталну добит, дивиденде, накнаде или таксе.

4. Израз „улагач” означава:

(а) физичко лице које је грађанин или држављанин или има пребивалиште на територији једне од Страна уговорница у складу са њеним законима.

(б) било које правно лице основано или признато законом те Стране уговорнице као правно лице, као што су привредна друштва, фирме, удружења, развојне финансијске институције, фондације или слична правна лица без обзира да ли су основана са ограниченом одговорношћу или не, и без обзира да ли су њихове активности засноване на профиту.

5. Израз „територија” означава:

(а) У односу на Републику Србију: Територију над којом Република Србија остварује суверена права и јурисдикцију у складу са својим националним законодавством и међународним правом.

(б) У односу на Краљевину Данску: Територију опасану копненим границама, као и море, морско дно и подземље изван територијалних вода над којима Краљевина Данска остварује, у складу са својим националним законодавством и међународним правом, суверена права или јурисдикцију.

Члан 2.

Подстицање и заштита улагања

1. Свака Страна уговорница ће одобравати улагања улагача друге Стране уговорнице на својој територији у складу са сопственим законодавством и административном праксом и подстицати таква улагања, укључујући и одобравање олакшица за отварање представништава.

2. Улагања улагача сваке Стране уговорнице ће, у свако време, на територији друге Стране уговорнице, уживати правичан и равноправан третман и пуну заштиту и безбедност. Ниједна од Страна уговорница неће, на својој територији, неразумним или дискриминаторним мерама ометати улагача друге Стране уговорнице у управљању, одржавању, коришћењу, уживању или располагању његовим улагањима.

3. Свака Страна уговорница ће пажљиво размотрити било коју обавезу која може настати у односу на улагања улагача друге Стране уговорнице.

Члан 3.

Третман улагања

1. Свака Страна уговорница ће на својој територији обезбедити улагањима улагача друге Стране уговорнице третман који ни у ком случају неће бити неповољнији од третмана који се обезбеђује улагањима сопствених улагача или улагањима улагача трећих држава, зависно од тога који је, са аспекта улагача, повољнији.

2. Свака Страна уговорница ће гарантовати, на својој територији, улагачима друге Стране уговорнице, у погледу управљања, одржавања, коришћења, уживања или располагања њиховим улагањем, правичан и равноправан третман који ни у ком случају неће бити мање повољан од оног који додељује сопственим улагачима или улагачима из ма које треће земље, зависно од тога шта је, са аспекта улагача, повољније.

Члан 4.

Изузеци

Одредбе овог споразума које се односе на обезбеђење третмана који није ништа мање повољан од оног који свака страна уговорница обезбеђује сопственим улагачима или улагачима било које треће земље, неће се тумачити као обавеза Стране уговорнице да улагачима друге Стране уговорнице на својој територији даје било какву предност у третману, преференцијале или привилегије које произилазе из:

(а) садашњег или будућег чланства у ма којој регионалној економској интеграционој организацији или царинској унији, чији је Страна уговорница члан или то може постати, или

(б) било каквог међународног споразума или аранжмана који се у целости или делимично односи на опорезивање или било ког домаћег закона који се у целини или делимично односи на опорезивање.

Члан 5.

Експропријација и накнада

1. Улагања улагача било које Стране уговорнице неће бити национализована, експроприсана, нити подвргнута мерама по дејству једнаким национализацији или експропријацији (у даљем тексту: „експропријација“) на територији друге Стране уговорнице, осим када је експропријација извршена у јавном интересу, на недискриминаторној основи, спроведена уз обавезну примену закона, и уз промтну, адекватну и ефективну накнаду.

2. Оваква накнада ће одговарати правичној тржишној вредности експроприсаног улагања непосредно пре извршене експропријације или пре него што је експропријација постала опште позната чињеница, која је утврђена на начин да изрази вредност улагања (у даљем тексту: „дан вредновања“).

3. Та правична тржишна вредност ће бити обрачуната у слободној конвертибилној валути на основу тржишног курса за ту валуту који је постојао на дан вредновања. Накнада ће бити хитно исплаћена и укључиваће камату по комерцијалној стопи утврђеној на тржишној основи од дана експропријације до дана плаћања и биће слободно трансферабилна.

4. Оштећени улагач ће имати право, у складу са законима Стране уговорнице која врши експропријацију, на хитно разматрање његовог предмета од стране судског или другог независног органа те Стране уговорнице, у вези са вредновањем његовог улагања као и са плаћањем накнаде, у складу са принципима наведеним у ставу 1. овог члана.

5. Када Страна уговорница експроприше средства компаније или привредног друштва на својој територији, које је основано или конституисано у складу са њеним законима, и у коме улагачи друге стране уговорнице имају улагање, одредбе овог члана ће се примењивати у смислу обезбеђења хитне, адекватне и ефективне накнаде за оне улагаче који претрпе било какву повреду или умањење тржишне вредности тог свог улагања због експропријације.

Члан 6.

Накнада губитака

1. Улагачима једне Стране уговорнице чија улагања на територији друге Стране уговорнице претрпе штету услед рата или другог оружаног сукоба, револуције, ванредног стања, побуне, устанка или немира, друга Страна уговорница ће обезбедити, у погледу накнаде, обештећења, повраћаја или другог начина накнаде штете, третман који је једнако повољан као третман који та Страна уговорница даје сопственим улагачима или улагачима било које треће државе, у зависности од тога који је од њих, са аспекта улагача, повољнији.

2. Без утицаја на одредбе става 1. овог члана, улагачима једне Стране уговорнице који, у било којој од ситуација наведених у том ставу, претрпе штету на територији друге Стране уговорнице, која је последица:

(а) заплене имовине која им припада, од стране органа снаге или власти друге Стране уговорнице, или

(б) уништавања њихове имовине од стране органа снаге или власти друге Стране уговорнице које није било неопходно услед настале ситуације, обезбедиће се повраћај и накнада штете која ће у сваком случају бити без одлагања, правична и ефикасна и која ће бити слободно трансферабилна.

Члан 7.

Трансфер капитала и прихода

1. Свака Страна уговорница ће гарантовати улагачима друге Стране уговорнице, након плаћања свих финансијских обавеза улагача те друге Стране уговорнице, слободан трансфер плаћања која се односе на њихова улагања, укључујући посебно, мада не и искључиво:

(а) основни капитал и било какав додатни капитал за одржавање или развој улагања;

(б) уложени капитал или онај преостао од продаје или ликвидације улагања у целости или неког његовог дела;

(в) камату, деонице, профит и друге остварене приходе;

(г) плаћања која се врше за отплату кредита за улагање, као и дуга по основу камате;

(д) плаћања која проистичу из права наведених у члану 1. став 1. тачка д) овог споразума;

(ђ) непотрошених зарада и других прихода запослених ангажованих из иностранства у вези са улагањем;

(е) накнада, повраћаја, обештећења и других трошкова утврђених у складу са чл. 5. и 6. овог Споразума;

(ж) плаћања која проистичу из решавања спорова у складу са чл. 9. и 10. овог Споразума.

2. Трансфери плаћања из става 1. овог члана извршиће се без одлагања, у слободној конвертибилној валути.

3. Трансфери ће бити извршени по тржишној стопи обрачуна на дан трансфера у односу на трансакцију у валуту у коју се трансфер врши. У случају непостојања девизног тржишта, користиће се курс који је најприближнији обрачунском курсу који се примењује у земљи за инвестиције.

4. Права поменута у овом члану примењиваће се без утицаја на мере које усвоји Европска заједница у складу са чланом 57.(2), 59. и 60. Уговора о оснивању Европске заједнице.

Члан 8.

Пренос права (Суброгација)

(1) Ако једна Страна уговорница или њена овлашћена агенција изврши плаћање сопственом улагачу на основу гаранције коју је дала за улагање на територији друге Стране уговорнице, друга Страна уговорница ће признати:

(а) пренос на прву Страну уговорницу или на њену овлашћену агенцију, на основу закона или сходно правном послу, свих права и потраживања улагача, и

(б) да је прва Страна уговорница или њена овлашћена агенција, на основу суброгације, овлашћена да остварује права или реализује потраживања тог улагача.

2. Права и потраживања која су на овај начин пренета суброгацијом не могу премашити првобитна права и потраживања улагача.

3. Суброгација права и обавеза обештећеног улагача примењиваће се и на трансфер плаћања извршених у складу са чланом 7. овог споразума.

Члан 9.

Решавање спорова између Стране уговорнице и улагача друге Стране уговорнице

1. Било који спор у вези са улагањем између улагача једне Стране уговорнице и друге Стране уговорнице решиће се, уколико је могуће, пријатељски.

2. Ако се спор не може решити на овај начин у року од шест месеци од дана подношења писменог захтева за решавање од стране улагача, свака Страна уговорница даје сагласност за подношење спора на решавање, по избору улагача, надлежном суду Стране уговорнице или међународном арбитражном суду на неки од следећих начина:

а) Међународном центру за решавање инвестиционих спорова, за решавање од стране арбитражног суда у складу са Конвенцијом о решавању инвестиционих спорова између држава и држављана других држава, отворене за потписивање у Вашингтону 18. марта 1965. године, уколико су обе Стране уговорнице чланице те конвенције; или

б) у складу са Додатним олакшицама Центра, уколико Центар није доступан у складу са Конвенцијом; или

в) *ad hoc* арбитражном суду, основаном у складу са Арбитражним правилима Комисије Уједињених нација за Трговинско право (UNCITRAL). Именовано тело у складу са наведеним правилима биће Генерални секретаријат ИЦСИД-а; или

г) арбитражном суду у складу са арбитражним правилима Међународне трговинске коморе (ICC).

3. У сврху овог члана и члана 25.(2) (б) поменуте Вашингтонске конвенције, било које правно лице које је основано у складу са законодавством једне Стране уговорнице и које је, пре него што настане спор, било контролисано од стране улагача друге Стране уговорнице, биће третирано као правно лице друге Стране уговорнице.

4. Било који арбитражни суд у складу са ставом 2. тачка од б) до г) овог члана ће, на захтев било које стране у спору, бити одржан у земљи која је чланица Конвенције Уједињених нација о извршавању и признавању страних арбитражних пресуда, потписане у Њујорку, 10. јуна 1958. године (Њујоршка конвенција).

5. Сагласност дата од стране било које Стране уговорнице из става 2. овог члана о подношењу спора од стране улагача на решавање међународној арбитражи представљаће писану сагласност и писани споразум између страна у спору о његовом подношењу на решавање у складу са Одељком II Вашингтонске конвенције (Надлежност Центра), а, у случају примене Правила додатних олакшица, у складу са чланом 1. арбитражних правила UNCITRAL-а, правила Арбитраже ICC и члана II Њујоршке конвенције.

6. У било којој фази у којој је укључена у инвестициони спор, Страна уговорница неће истичати у своју одбрану, као контра-аргумент или из било ког другог разлога, да је примила обештећење или накнаду за штету претрпљену на улагању у целини или делимично и исплаћену по основу уговора о осигурању или гаранцији.

7. Арбитражна пресуда донета у складу са овим чланом биће коначна и обавезујућа за стране у спору. Свака Страна уговорница ће без одлагања спровести одредбе такве пресуде и обезбедиће њено извршење на својој територији.

Члан 10.

Решавање спорова између Страна уговорница

1. Спорови између Страна уговорница у вези са тумачењем или применом овог Споразума решаваће се, уколико је то могуће, преговорима.

2. Ако се спор у складу са ставом 1. овог члана не може решити у року од шест (6) месеци он ће, на захтев било које Стране уговорнице, бити поднет на решавање међународном арбитражном суду.

3. Тај арбитражни суд ће бити конституисан на ad hoc основи, на следећи начин: свака Страна уговорница ће именовати по једног члана суда, а ова два члана ће одабрати трећег члана - држављанина треће земље, који ће, уз сагласност обе Стране уговорнице, бити именован за председника арбитражног суда. Ови чланови арбитражног суда биће именовани у року од два (2) месеца од дана када је једна Страна уговорница обавестила другу о својој намери да поднесе спор на решавање арбитражном суду, а председник ће бити именован у року од два (2) месеца од именовања двојице арбитра.

4. Ако се у роковима утврђеним у ставу 3. овог члана не конституише арбитражни суд, свака Страна уговорница може, у одсуству неког другог споразума, затражити од Председника Међународног суда правде да обави потребна именовања. Ако је Председник Међународног суда правде држављанин било једне или друге Стране уговорнице, или ако је на други начин спречен да обави ову функцију, затражиће се од потпредседника Међународног суда правде да обави потребна именовања. Ако је потпредседник Међународног суда правде држављанин било једне или друге Стране уговорнице, или ако је и он спречен да обави ову функцију, свака Страна уговорница може затражити да следећи по старешинству члан Међународног суда правде, који није држављанин било једне или друге Стране уговорнице, обави потребна именовања.

5. Арбитражни суд ће утврдити сопствену процедуру рада.

6. Арбитражни суд ће одлучивати на основу одредаба овог споразума, као и прихваћених правила међународног права. Одлуку ће донети већином гласова; одлука ће бити коначна и обавезујућа.

7. Свака Страна уговорница ће сносити трошкове учешћа свог арбитра и својих представника у арбитражном поступку. Трошкове Председника и преостале трошкове подједнако ће сносити обе Стране уговорнице. Арбитражни суд може, ипак, својом одлуком утврдити другачију расподелу трошкова.

Члан 11.

Консултације

Свака Страна уговорница може предложити другој одржавање консултација по било ком питању које се тиче примене овог споразума. Ове консултације одржаће се на предлог једне Стране уговорнице у време и на месту које буде усаглашено дипломатским путем.

Члан 12.

Примена споразума

Одредбе овог споразума се односе на сва улагања која изврше улагачи једне Стране уговорнице на територији друге Стране уговорнице пре као и после ступања на снагу овог споразума. Оне се, ипак, неће примењивати на спорове који су настали пре његовог ступања на снагу.

Члан 13.

Измене и допуне

У време ступања на снагу овог Споразума, или било када касније, одредбе овог споразума могу бити измењене и допуњене на начин како то буде усаглашено између Страна уговорница. Ове измене и допуне ће ступити на снагу када Стране уговорнице обавесте једна другу да су уставни захтеви неопходни за њихово ступање на снагу, испуњени.

Члан 14.

Територијално проширење

Овај споразум се неће односити на Фарска острва и Гренланд.

Одредбе овог споразума могу бити проширене на Фарска острва и Гренланд уколико то буде усаглашено између Страна уговорница разменом нота.

Члан 15.

Ступање на снагу

Стране уговорнице ће обавестити једна другу када буду испуњене уставне процедуре предвиђене за ступање на снагу Споразума. Споразум ће ступити на снагу тридесетог дана од пријема последњег од два обавештења.

Члан 16.

Трајање и престанак важења Споразума

1. Овај споразум се закључује на период од десет година. Он ће аутоматски наставити да важи све док једна Страна уговорница писмено не обавести другу Страну уговорницу о својој намери да раскине Споразум. Обавештење о раскиду ће постати применљиво годину дана после дана обавештења.

2. Када се ради о улагањима реализованим пре истека рока важења овог споразума одредбе његових чл. од 1. до 12. и даље ће важити у периоду од наредних десет година од тог датума.

У ПОТВРДУ ЧЕГА су доле потписана лица, ваљано овлашћена од својих влада, потписала овај споразум.

Сачињено у Копенхагену дана 15. маја 2009. године у два оригинала, сваки на српском, данском и енглеском језику при чему су сви текстови подједнако аутентични.

У случају разлика у тумачењу, текст на енглеском језику ће имати предност.

ЗА РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ

ЗА КРАЉЕВИНУ ДАНСКУ

Вук Јеремић, с.р.

Пер Стиг Милер, с.р.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије-Међународни уговори“.